

ҚАЗАҚ

УНИВЕРСИТЕТІ

№ 07 (1322) 23-қыркүйек, 2003 жыл

Газет 1948
жылдың 20
сәуірінен шыға
бастады

Мәртебелі мейман

Қыркүйектің 8 жұлдызында Румынияның Президенті Ион Илиеску ресми сапармен еңселі елордамыз Астанаға келді. Аса қадірлі қонақты Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев өз резиденциясында қарсы алып, екі ел арасындағы келіссөз жөнінде әңгіме өрбіткен болатын. Сондай-ақ, кездесу барысында талқыланған өзекті мәселе сауда-экономикалық ынтымақтастық хақында болды. Екі мемлекет басшысының жүргізген келіссөздерінен соң саяси-экономикалық қатынастарға байланысты бірнеше құжаттарға қол қойылды. Қазақстан Республикасының Президенті Нұрсұлтан Назарбаев – екі мемлекет арасындағы ынтымақтастың нығаюына сүбелі үлес қосқан Румыния Президентінің омырауына I дәрежелі “Достық” орденін салтанатты түрде тақты.

РУМИНИЯ ПРЕЗИДЕНТІ ҚАЗҰУ-ДІҢ ҚҰРМЕТТІ ПРОФЕССОРЫ

Ал сәрсенбінің сәтінде, яғни 10 қыркүйек күні Румынияның Президенті Ион Илиеску Қазақстан Республикасында жоғарғы оқу орындарының киелі қара шаңырағы болып саналатын әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің табалдырығын аттап, оқытушылар, профессорлар, студенттер қауымымен кездесті.

Мәртебелі мейманмен болған кездесу салтанатын университет ректоры Төлеген Әбдісағиұлы алғы сөз сөйлеп ашты. Өз сөзінде университеттің бүгінде алатын орны мен оның беделі жөнінде кеңірек әңгімеледі. Сондай-ақ, қазіргі өркениетке сай мамандар даярлап отырған профессорлар мен оқытушылар құрамымен таныстырды. Болашақ мамандар ұстаздардың тағылымды білімін сіңіріп, еліміздің абыройын асқақтатуға өз үлестерін аянбай қосып жатқандығы жөнінде мәртебелі қонаққа жете таныстырып, жеткен жетістіктерімізді тілге тиек етті. Осы шаңыраққа татулықтың берік негізін қалыптастыру мақсатында, өзара ынтымақтастықты нығайта түсу ниетінде келген Румыния Президенті университет ректорының сөздеріне баса назар аударып, екі ел арасындағы берік қарым-қатынастың арта беруін мақұлдады.

Сондай-ақ, кездесу барысында Румыния Президенті Қазақстан

Республикасының кен байлығына үлкен мән беріп, оның орынды жұмсалып айна тартты. Сондықтан да мәртебелі мейман Ион Илиеску өркениетке жетелейтін иен қазба байлыққа баса назар аударды. Әлемдік деңгейде жүргізіліп отырған реформаларға әр елдің мұқтаж екенін баса айтқандығы бекер болмаса керек. Өйткені, елдің болашағына балта шабатын жаһандану процесінің қарқынды дамуы адамзат баласын қатты алаңдатады. Қазақ топырағына келу мақсатында осыны ескерген Ион Илиеску ҚазҰУ-дің студенттері қойған сұрақтар аталмыш мәселемен ұштасып жатқандығына дән риза болды. Еліміздің бетке ұстар бірегей оқу орнына Румыния Президентінің табан тіреуі бейбітшіліктің, татулықтың кепілі екендігін аңғартса керек. Олай дейтініміз, елдің жарқын болашағы сол елдің басшысына тікелей қатысты. Бірлікпен халқын ұйыққан Елбасы қашан да мәртебелі ақа ие емес пе? Демек, ҚазҰУ-дің шаңырағына арнайы көңіл бөліп Румыния Президентінің келуі ауыз толтырып айтарлықтай маңызды шаралардың бірі болып саналады. Ең бастысы,

ол екі ел арасындағы білім мен ғылым саласындағы байланыстардың жақсаруына да ықпал етері анық. Сондықтан да ректор Төлеген Әбдісағиұлы мәртебелі қонаққа “ҚазҰУ-дің құрметті профессоры” атағын беріп, нығайта ұлттық нышанымыздың белгісі бар шапан жапты.

Мәртебелі қонақ білім ордамызда болған сәтте жақсы өсерге бөленіп, бізден үлкен ризашылық сезіммен кеткені анық.

Ы. ЕГЕМБЕРДИЕВ

■ ҚАЗҰУ – 70

АЛҒАШҚЫ РЕКТОР КІМ БОЛҒАН?

Бәймен АЛМАНОВ

Халқымыз ұлтын ұлықтай білген ұлдарға қашанда кенде емес еді. Жүрегінде жұртының арман-тілегін сіңірген жандар қара бастың жайын кейінге ысырып қойып, халқының қамы үшін бастарын бәйгеге тіккен. Бір репрессия жылдарының өзінде қаншама қаршыға мінезді қайраткерлер қыршынынан қиылып түсті. Тоталитарлық жүйе оларды топшысынан қағып, тажал торына тоғытты. Есесіне, ел егемендікке ие болып, етек-жеңін жинаған тұста ұлтын сүйгені үшін жазықты болғандар ақталып, халық көкейінде қайта жаңғырды. Жұрт кеңестік саясат жексұрын етіп көрсеткен асыл ұлдардың әруағына бас иіп, тағзым етуде. Жерінің киесі мен елінің үлесін қорғаған азаматтардың есімі халық зердесінен өшпейді. Қайта олар уақыт өткен сайын асқақтап, биіктей береді.

Солай десек те, сайын даламыздың жазықсыз құрбан болған дарынды ұлдарын түгел анықтап болдық па? Жуырда қолымызға түскен Бәймен Алманов туралы фотосурет пен құжаттар Қазақстан Республикасы Орталық мемлекеттік архиві мен кино-сурет құжаттар архивінен алынды. Онда Бәймен Алмановтың да “халық жауы” деген атпен жазықсыз айыпталғанына айғақ боларлық дүниелер бар. Суреттегі атылған бір топ қайраткерлердің беті қара сиямен сызылып тасталған. Олардың қатарында Сәкен Сейфуллин, Құдайберген Жұбановтармен бірге Бәймен Алманов та бар. Ал Б.Алманов деген кім, енді соған келейік.

Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасының қысқаша энциклопедиясының I томында ол туралы мынадай мәлімет келтіріледі: “Алманов Бәймен Алманұлы (1896-1943) – партия, совет қайраткері, Қазақстандағы азамат соғысына, социалистік құрылысқа белсене қатысушы. Торғай облысы, Ырғыз уезі, 8-ауылда туылған (қазіргі Ақтөбе облысының территориясында).”

Басы. Жалғасы 3 бетте.

БҮГІНГІ

САНДА:

**Лингвистика –
наука без границ**

PR

СО ЗНАКОМ

“плюс”

**40 ЛЕТ РАЗВИТИЯ: ОТ ЭВМ
ДО КОРПОРАТИВНОЙ СЕТИ**

**ҰЛТЫМНЫҢ
ҰЛЫЛЫҒЫН
ТАНЫТТЫМ**

2-стр.

5-стр.

6-стр.

7-бет

Студент-2003

РЕКТОРАТ

Қыркүйек айының 9 жұлдызында өткен Ректорат мәжілісінде Жалпы және өндірістік-шаруашылық мәселелер жөніндегі проректор С.Т. Шалғымбаев оқу ғимараттары мен жатақханалардың жаңа оқу жылына дайындығы жөнінде хабарлама жасады. Сондай-ақ, кадрлар бөлімінің бастығы М.С.Нурғазиннің «Қазақстан Республикасындағы еңбек туралы» Заңның жүзеге асырылуы жөніндегі және Баспасөз қызметінің жетекшісі М.Қ.Сағымбаеваның университеттің бұқаралық ақпарат құралдарымен байланысының даму стратегиясы туралы хабарламалары тыңдалды. Осы кезекті Ректорат мәжілісінің соңында Маркетинг және мемлекеттік сатып алу бөлімінің бастығы Е.Б.Қанпаров өзінің бөліміне тиесілі міндеттері жөнінде кеңірек таныстырды.

• Еске алу

Әуездің әуезді әлемі

20 қыркүйек күні әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің филология факультетінде белгілі сыншы, публицист, филология ғылымдарының кандидаты, доцент Әуез Бейсебаевті еске алу кеші болып өтті.

Ол 1977 жылы әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетін аяқтап, еңбек жолын «Лениншіл жас» газетінен (қазіргі «Жас Алаш») бастаған еді. Арасында «Қазақфильм» киностудиясында редактор болды. 1981-1987 жылдары «Қазақ әдебиеті» газетінің сын бөлімінде қызмет атқарды. 1986-1989 жылдары біздің университеттің аспирантурасында оқып, 1990 жылдан ұстаздық қызметін бастайды. Әуез Бейсебаев 1992 жылы «Қазақ поэзиясында халықтар достығы тақырыбы» бойынша кандидаттық диссертация қорғаған болатын.

«Өмірдің ғашық болып көктеміне» атты көлемді еңбектерінің топтамасы сыншы өмірден озғаннан кейін ғана жарық көрді. Осы бір ғана жинақтан Ә.Бейсебаев таланттың жан-жақты қырлары танылады.

Еске алу кешін университетіміздің Оқу-әдістемелік жұмыстар жөніндегі проректоры, ф.ғ.д., проф. Ж. Дәдебаев кіріспе сөзбен ашты. Кеште мінберге көтерілген ҚР ҰҒА-ның академигі, Халық жазушысы З.Қабдолов, филология факультетінің деканы, ф.ғ.д., проф. Қ.Әбдеуұлы, журналистика факультетінің деканы, ф.ғ.к., доцент Б. Жақып, кафедра меңгерушісі, ф.ғ.д., проф. З. Бисенғали, ф.ғ.д., проф. Б. Майтанов, т.б. Әуез Бейсебаевтың шығармашылығы, өмірдегі адамгершілік, азаматтық, достық бейнесі туралы естелік әңгімелерін айтты.

Өз тілшімізден

Новое поколение выбирает КазНУ!

В этом году в Казахский национальный университет им. аль-Фараби на очную форму обучения было подано 4875 заявлений. Большая часть абитуриентов – 3576 человек – на отделения с казахским языком обучения, 1299 – на русские отделения. Кроме того, 112 заявлений было подано на заочное отделение (каз. отд. – 85, рус. отд. – 27) и 4 заявления на ускоренное очное обучение. Успешно прошли тестирование и получили свидетельства о присвоении государственных образовательных грантов и кредитов в КазНУ 1069 человек.

При этом надо учесть, что в соответствии с рекомендациями Министерства образования и науки РК университет принимал документы от абитуриентов для участия в тестировании только на те специальности и направления подготовки, по которым ведется обучение в нашем вузе.

Прежде чем подвести итоги зачисления абитуриентов в КазНУ им. аль-Фараби, отметим, что наш университет среди немногих высших учебных заведений Республики Казахстан, имеющих статус национальных вузов, является главным. Поэтому приоритетными для нас являются результаты, связанные с присвоением студентам государственных образовательных грантов и кредитов. Рассмотрим цифры по КазНУ в сопоставлении с общим количеством грантов и кредитов по республике на те же факультеты, но без указания конкретных специальностей. В скобках дано количество студентов, поступивших на казахское и русское отделения соответственно.

Факультет	Гранты в КазНУ	Кредиты в КазНУ	Всего количество грантов	Всего количество кредитов
Биологический	83 (65/18)	27 (19/8)	281	170
Востоковедения	27 (19/8)	66 (41/25)	92	180
Географический	89 (54/35)	53 (40/13)	129	140
Журналистики	36 (23/13)	46 (28/18)	65	130
Исторический	57 (37/20)	21 (17/4)	260	150
Международных отношений	59 (31/28)	53 (34/19)	92	180
Механико-математический	168 (110/58)	59 (41/18)	415	270
Физический	137 (92/45)	22 (12/10)	491	160
Филологический	122 (103/19)	49 (40/9)	575	270
Философии и политологии	94 (60/34)	39 (25/14)	238	160
Химический	64 (39/25)	40 (22/18)	226	266
Экономики и бизнеса	43 (24/19)	103(71/32)	269	815
Юридический	22 (15/7)	23 (19/4)	40	60
Всего	1001	601		

Хочется верить, что за сухими цифрами этой таблицы стоят молодые люди, которые стремятся получить настоящие знания и для которых Казахский национальный университет им. аль-Фараби станет альма-матер на всю их долгую успешную жизнь.

Соб. корр.

Международная конференция

18-19 сентября 2003 года в Казахском национальном университете им. аль-Фараби состоялась Международная научная конференция «Психолингвистика и социолингвистика: состояние и перспективы», организованная кафедрой общего языкознания филологического факультета. В работе конференции приняли участие известные ученые из стран СНГ и дальнего зарубежья: Испании, Канады, Китая, Пакистана, Палестины, США, Турции, Финляндии и других. Казахстанский ученый мир был также широко представлен лингвистами из всех регионов.

Участие в этом научном форуме академических ученых и представителей университетской науки свидетельствовало об актуальности и перспективности научных проблем, поднятых на конференции.

На открытии выступил проректор по науке, профессор А.И. Купчишин, с приветственным словом к участникам конференции обратился вице-президент НАН РК, академик У.М.Султангазин, который отметил, что конференция проходит накануне знаменательного события – 70-летия Казахского национального университета. Тематика конференции и задачи, поставленные перед нею, свидетельствуют о высоком уровне развития казахстанской лингвистики, достаточно хорошо ориентирующейся в современных мировых научных парадигмах и достижениях в области языкознания. Умирзак Махмудович особо подчеркнул, что многосторонний сложный характер полилингвистической, полиэтнической, поликультурной ситуации в Казахстане на современном этапе остро ставит проблему правильного языкового строительства, способствующего гармоничному функционированию, взаимодействию и сохранению языков народов, населяющих нашу республику.

О задачах современной лингвистической науки говорила на пленарном заседании д.ф.н. А.А. Залевская в докладе «Об интегративном подходе к анализу языковых явлений». Ученый отметила, что на данном этапе развития лингвистики необходим комплексный подход, способный учитывать успехи ряда наук, в различных ракурсах изучающих живого человека и специфику функционирования языка как средства познания и общения в естественных условиях. Для достижения этой цели необходимо создавать авторские коллективы, которые будут вырабатывать программы разносторонних исследований, в том числе проводимых на международном уровне, что требует подготовки высококвалифицированных специалистов нового поколения.

Проблемам функционирования русского языка на территории Финляндии был посвящен доклад профессора Е.Ю. Протасовой, о влиянии вариативности арабских диалектов на коммуникацию выступил профессор Арау Махди из Палестины.

Лингвистика – наука без границ

Концепция языкового строительства в Республике Казахстан охватывает целый комплекс проблем, связанных с исследованиями государственного и других языков. Казахстанские ученые говорили о необходимости фундаментального подхода к разработке путей консолидации казахстанского общества через язык – один из основополагающих рычагов стабильного развития Казахстана. Этому были посвящены пленарные доклады профессора Э.Д. Сулейменовой «Возрождение и витальность языка в свете политики языкового Ренессанса в Казахстане» и профессора Б.Х. Хасанова «Мемлекеттік тіл мен орыс тілі қузырындағы қолданыстар: оларды тексеруді жоралғысы». При обсуждении докладов многие осознали свою роль и ответственность за сохранение и развитие казахского языка, свободное распространение других языков, способствующих расширению и укреплению связей между народами, проживающими в Казахстане.

В этом же русле проходили и секционные заседания по направлениям: «Языковая ситуация и языковая политика», «Языковые контакты. Двужычие и многоязычие», «Социальная и региональная вариативность языка. Полилингвальные языки», «Языковая способность. Усвоение родного и второго языков», «Этнопсихолингвистические аспекты языка», «Слово в сознании человека и ментальный лексикон», «Язык и гендерные исследования». В течение двух дней работы конференции было заслушано и обсуждено более 70 докладов, выявивших огромный интерес к проблемам функционирования языков, разработки путей их развития и методов исследования.

Неподдельный живой интерес вызвали сообщения ученых, занимающихся социокультурными исследованиями казахского языка на территории других стран. Например, доклад д.ф.н. доцента

Тюменского государственного университета И.С. Карабулатовой, в котором было отмечено, что полиэтничный регион Тюменской области представляет собой этногенетическую лабораторию, которую можно сопоставить с ситуацией в Казахстане. В регионе проживает 17,5 тысяч этнических казахов, сохранивших специфику родной культуры в отрыве от материнского языка. Русские же имеют финно-угорские и тюркские корни и отличаются от русских, проживающих в других регионах. Эти факты нашли отражение в языке, в частности в топонимических названиях. Немаловажным является то, что в рамках конференции состоялись переговоры по заключению соглашения долгосрочного сотрудничества между Тюменским университетом и КазНУ им. аль-Фараби с целью полномасштабных и комплексных исследований казахов Тюменской области и в связи с открытием специализации «Казахский язык и литература» в ТюмГУ, что явилось весьма знаменательным событием в цикле мероприятий, посвященных «Году Казахстана в России».

В целом на конференции было отмечено, что

анализ языковой ситуации, языковой политики и языковых контекстов в полинациональных государствах, в том числе и постсоветских, свидетельствует о количественном и качественном изменении языковых пространств и перераспределении социальных функций языков. Современная языковая ситуация активизирует интерес к лингвистическим, психолингвистическим, социолингвистическим и лингводидактическим проблемам исследования языков. В результате обсуждения важнейших вопросов были составлены Рекомендации. Так, было сказано о необходимости разработки Закона о государственном языке; предложено рекомендовать государственной комиссии по топонимике и ономастике обратить внимание на

функционально заниженное практическое использование эргонимов (личных имен). В плане перспектив научных исследований предложено развернуть гендерные исследования в отечественном языкознании, развивать теоретические и практические вопросы национально-казахского двуязычия и так далее.

Завершился этот научный форум вечером, в прекрасной, удивительно теплой атмосфере, где было все: и слезы, когда академик А.А. Залевская, бывшая наша соотечественница, вспоминала о том времени, что прожила в Алматы, и когда профессор из Канады Т. Грегори рассказывал, как трудно было приехать его другу профессору Арау Махди в связи со сложнейшей политической обстановкой в Палестине; и неудержимый смех от филологических острот. Все, кто присутствовал на этом вечере, получили огромное удовольствие от великолепной творческой программы, подготовленной преподавателями подготовительного факультета для иностранцев. В шуточной форме было выражено то, что всех объединяло: «И миноритарная витальность, и актуальная реальность, полиглоссия, тезаурус, концепт «еда» слотили нас здесь, в Казахстане, навсегда!».

Много теплых слов было сказано в адрес руководства университета, оказавшего большую поддержку при проведении форума, и оргкомитета, возглавляемого профессором Э.Д. Сулейменовой, за четкую организацию конференции и создание прекрасных условий для научного обмена мнениями.

И еще один вывод: конференция вновь показала, что наука не имеет границ, она развивается и идет вперед, объединяя усилия ученых – теоретиков и практиков – для решения актуальных для общества задач, невзирая на географическую отдаленность и трудности политического и финансового характера.

Ш.К. ЖАРКЫНБЕКОВА, к.ф.н., доцент кафедры русского языка

Соны. Басы 1 бетте.

Бұдан ары қарай Алмановтың 1916 жылы Қарабұтақтағы ұлт-азаттық көтеріліске қатысқаны мен 1917 жылы тамызда уақытша үкіметке қарсы үгіт-насихат жүргізгені үшін мұғалімдік құқынан айрылып, жер аударылғаны айтылады. 1918-1920 жылдар аралығында партизан отрядының командирі болған ол Қарабұтақ аудандық кеңесінің, Ырғыз уездік комитетінің ревком төрағасы, Қырғыз (Қазақ) АКСР-і кеңестерінің 1-2 съездерінде Орталық Атқару Комитетінің мүшесі және хатшысы болып сайланған.

Осыдан кейін Б.Алмановтың осы жолы басталады. Б.Алманов 1931-1938 жылдарда ҚазПИ мен Қазақ ұлттық мәдени ғылыми-зерттеу институтының директоры, Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы Орталық атқару комитеті жанындағы ғылым жөніндегі комитет төрағасының орынбасары, Қазақ Кеңестік Социалистік Республикасы Жоспарлау комиссиясы төрағасының орынбасары болған.

Өздеріңіз көріп отырғандарыңыздай, өмірбаянның басында 1896-1943 деп жазылғанына қарамастан, Б.Алманов атқарған қызметтер 1938 жылмен түйіп тасталады. Мұны бір дейік. Екіншіден, айтпағымыз энциклопедиядағы соңғы сөйлемге қатысты. Санжар Асфендиярұлының кейін ҚазПИ тізгінін қолына алған Беймен Алмановтың жаңадан ашылған Қазақ мемлекеттік университетін бірге басқарғаны энциклопедияға кірмей қалған. Содан да шығар, Қазақ мемлекеттік

и правительства университет должен в ближайшие годы стать крупным центром подготовки научных кадров, лабораторией научной мысли социалистического Казахстана.

Желая успеха в работе, выражаю уверенность, что университет успешно разрешит поставленные перед ним задачи.

А.Бубнов.

“Алма-Ата” айдарымен берілген А.Бубновтың осы құттықтауынан кейін ҚазПИ-ге 5 жыл толуына орай Қазақстан Орталық Атқару Комитеті төралқасының қаулысы берілген. Онда аталған 5 жыл ішінде ҚазПИ-дің Қазақстандағы ең

өйткені, қазақтар білім алуға құлықсыз” деген орынсыз пікірді “көзір” етіп ұстағысы келді, — дейді Б.Алманов. Оларға дәйекті жауап ретінде оқуға қабылдау жөніндегі жарнама ілінгеннен кейін 15 күн ішінде қабылдау комиссиясына 120-дан астам адам құжат тапсырғанын, мұның өзі тек жақын аймақтағылар ғана екендігін, егер облыстық ұйымдар бұл мәселеге жеткілікті дәрежеде көңіл бөлсе, білім ұштағысы келетіндердің күн санап арта беретінін жеткізеді.

Жалпы, Беймен Алмановтың мақаласымен толық танысқысы келетіндер “Казахстанская правда” газетінің 1934 жылғы 15 қаңтардағы санын қарап шығуына болады.

торлық қызметке тағайындалды. Екіншіден, ол университеттің ғимаратын алып, ашылу рәсімін өткізіп және материалдық жағдайлар жасау жұмыстарын реттеді. Б.Алмановтың басшылығымен университетте оқу басталар алдында бір ай дайындық жұмысы жүргізілді. Үшіншіден, университеттегі кадр мәселесін (оқытушы мұғалімдер мен қызметкерлерді) ұйымдастырды. Оның көмекшісі болып Цыбин жолдас бекітілсе, хатшысы Цветковский болған. Ал оқу ісі жөніндегі орынбасарлығына Д.В.Кузнецов деген тағайындалған. ҚазПИ-ден келген қызметкерлер профессор П.И.Мищенко биология факультетінің деканы болып,

мемлекеттік университетінің мөрі басылған ондаған бұйрықтар кездеседі. Бұл Б.Алмановтың аз уақыт болса да, Қазақ мемлекеттік университетін басқарғанына сенімді айғақ болса керек. Соңғы, 8-ші бұйрықта сынақтан өткендерді университетке қабылдау турасында Б.Алмановтың қолы тұр. Одан кейінгі құжаттар Ф.Оликовтың пәрменімен өтеді. Физика-математика және биология факультеттеріне қабылданғандар қатарында қазақтардың көбірек болғаны сол кезде бәзбіреулер үшін ұлтшылдықтың белгісі болып көрінуі ғажап емес. Әрине, мұның бәрі тереңдей зерттеулерді қажет етері анық.

Университет тарихын зерделеп оң-солын қарастыра келгенімізде, архив қорларының сөрелеріндегі Б.Алмановқа байланысты құжат материалдары оның аз уақыт директорлық қызмет атқарғанын, сол көрсетілген аз уақыттың ішінде, архивтік дерек мәліметтері көрсеткендей, Б.Алманов сынды зиялы

АЛҒАШҚЫ РЕКТОР

КІМ БОЛҒАН?

Беймен АЛМАНОВ студенттерге дәріс оқуда (1930 жылдар)

мықты, алдыңғы қатарлы білім ордасына айналғандығы, осы аралықта жүздеген мамандардың білім алып шыққаны айтыла келіп, “В связи с пятилетним юбилеем первого казахского педагогического института отметить плодотворную работу первого директора Казахского педагогического института тов. Асфендиярова С. и его преемника, теперешнего директора КазПИ тов. Алманова Б., который на протяжении последних трех лет провел большую работу по

“Ұлттық социалистік мәдениет мерекесі” атты жарты беттік мақаланың астында “Университет директоры Б.Алманов” деген сөз үлкен әріптермен тайға таңба басқандай анық жазулы тұр.

КСРО Халық комиссарлар кеңесінің 1933 жылғы 20 қазандағы “Қазақстан үшін кадрлар даярлау туралы” деген №2293 қаулысы қабылданды. Онда Алматыдағы қазіргі педагогтік институттың негізінде Қазақ мемлекеттік университеті ұйымдастырылсын, РСФСР Ағарту халық комиссариаты университеттің бірінші курсы 1934 жылғы 1-қаңтардан жұмыс істей бастауы үшін барлық қажетті шараларды екі ай мерзім ішінде талдап белгілеуге міндеттелінсін делінді. Сол аталған қаулыға сәйкес Халық комиссарлар кеңесі Алматы қаласында Қазақ мемлекеттік университетін ұйымдастырып, алғаш екі факультетті: биология мен физика-математика, кейінірек химия, филология, журналистика, тарих, география, философия, экономика факультеттерін ашу туралы қаулы қабылдады.

Сол кездегі қоғамдық саясаттың негізінде әрі еліміздегі кадр мәселесінің тапшылығына байланысты жоғарғы жақтың ұсынысы бойынша Б.Алманов Қазақ мемлекеттік университетіне қосымша директорлыққа бекітіліп, аз уақыт болса да қызмет атқарған. Яғни, оған төмендегідей архив (ҚРОМА, қор-1352, тізбе-1, іс-3, 1-бет) деректері дәлел бола алады. Біріншіден, Б.Алмановтың университеттің директоры болып тағайындалуына байланысты бұйрыққа назар аударайық. Қазақ өлкелік Халық комиссарлар кеңесі тапсыруымен өз жұмысын істей жүріп, 1934 жылдың 1-қаңтарынан 19-қаңтарына дейінгі аралықта, небары 19 күннің ішінде қосымша жүктеме жұмыс ретінде Қазақ мемлекеттік университетіне дирек-

профессор В.Ф.Литвинов физика-математика факультетінің деканы болып қызметке тағайындалды. Ал университеттің алғашқы оқытушы ғалымдары мыналар: биология ғылымдарының докторы профессор А.Н.Бартенов және физика-математика ғылымының кандидаты, доцент М.М.Маркович. Ал оқыту-

азаматтың университет қалыптасып, дамуы үшін көптеген іс атқарғаны байқатады. Демек, ақты – ақ, қараны – қара дейтін уақыт жеткен сияқты, тарих беттерін таразылап, Б.Алмановтың Қазақ мемлекеттік университетінің алғашқы директоры (ректоры) болып қызмет атқарғанын жоққа шығармай, ақиқатты ашық айтуды жөн көріп отырмыз.

Мінекей, Қазақ мемлекеттік университетінің 70 жылдық мерейтойын атап өтетін уақыт та таяп қалды. Осы жылдар аралығында университет қаншама түлектерін ұшырып шығарды. Қазақ мемлекеттік университетін тәмамдаған Қазақстанның барлық аймағына тарап жатты. Олар барша халықтың білімін көтеріп, қоғам дамуына зор үлес қосты. Университеттің білім берудегі озық үлгілерді игеруі әлемнің ең мықты деген оқу орындарымен тығыз байланыс жасауға жол ашты. Ұстаздар қауымы шет елдік университеттермен тәжірибе алмасса, өзге елден келіп Қазақ мемлекеттік университетінде білім ұштағысы келгендер саны уақыт өткен сайын артпаса, кеміген жоқ.

Осының бәрі мерейтой қарсаңында ой елегінен өтері анық. Қазақ мемлекеттік университеті бағындырған биігі мен жарқын болашағы, сондай-ақ, танымды тарихы сол кезде өңгіме өзегіне айналады. Ал, университетті ең алғаш басқарған Беймен Алманов ше? Оның қиын кезеңдерде атқарған еңбегі еленбей, есімі архив сөрелерінде ескерусіз қала бере ме? Жоқ, өлде зиялы азаматтар мен зерттеушілер асыл азамат туралы ақиқатқа көңіл қойып, оның өзіндік орнын белгілеп бере ме?

Демек, сол тұста Қазақстандағы екі үлкен оқу ордасын да Беймен Алманов басқарып тұрған. Өкінішке қарай, Алмановтың Қазақ мемлекеттік университетіне директор болғаны жайлы әлі күнге айтылмай келеді. Бұл үшін біреуді кінәлі санау орынсыз, әрине. Бірақ, тарих беттерін парақтап, көзден таса қалған тұстарын қайта тірліту – біздің парызымыз.

шылар қатарына Әмірбаева, Аяпбергенов, Масленников, Толыбеков, Әбдіқалықов, Аманжолов, Линчевский және т.б. жұмысқа қабылданған. Төртіншіден, университетте алғашқы екі факультетті (биология және физика-математика) ашуы және ол факультеттерге алғашқы студенттер қабылдау мәселелері және тағы да басқа Б.Алмановтың қолы қойылып, университеттің мөрі басылған бұйрықтар оның тұңғыш ректор болғандығына қосымша уәж бола алады. Қаңтар айының басында екі факультетке абитуриенттер қабылдау жөнінде конкурс жарияланып, қабылдау сынағынан кейін 1934 жылдың 15-қаңтардағы қабылдау комиссиясының бұйрығымен алғашқы студенттер қабылданады, алғашқы студенттер мен оқытушылар құрамы туралы №8 бұйрыққа университеттің директоры Беймен Алмановтың қолы қойған (ҚРОМА қор-1352, тізбе-1, іс-3, 1-8 беттер).

Енді бір мәселе Қазақ мемлекеттік университеті директорының бұйрықтарына байланысты. №1 бұйрықтан бастап, мұрағаттар қаттамасында директор Беймен Алмановтың қолы қойылып, Қазақ

Қуғын-сүргін құрбандары сызылып тасталынған сурет

университетінің ең алғашқы директоры ретінде Ф.Оликов аталып келеді. Ал, шын мәнінде Ф.Оликовтан бұрын Беймен Алмановтың директорлық қызметте болғанын дәлелдейтін құжаттар жетерлік. Енді соған рет-ретімен тоқталайық.

Жалпы, қазақ жерінде жоғары оқу орнын ашу мәселесі сонау 1920 жылдардың басынан-ақ көтеріле бастады. Оған білімді қазақ азаматтарының мол еңбек сіңіргені молім. Қазақ мемлекеттік университеті алғашқы білім алушыларды 1934 жылы салтанатпен қабылдады. Бұл сол кездегі ең үлкен оқу ордасы саналған ҚазПИ-дің 5 жылдығымен тұспа-тұс келеді. Дәлірек айтсақ, 1934 жылдың 15 қаңтары осындай екі үлкен оқиға арқылы тарихта қалды. Енді сөзіміз дәйекті болуы үшін нақты деректерді “Казахстанская правда” газетінің сол күнгі санындағы мына қысқа мақаланы сол күйінде, аудармай-ақ алға тартайық:

“ДИРЕКТОРУ КАЗАХСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА тов. АЛМАНОВУ

Горячо приветствую в день открытия Казахского государственного университета дирекцию, профессорско-преподавательский персонал и студенчество. Организованный в Казахстане волей партии

превращению Казахского педагогического института в передовое высшее учебное заведение Казахстана”, — делінеді.

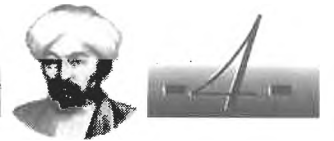
Бұл Қазақ автономиялы кеңестік социалистік Республикасы Орталық Атқару Комитетінің төрағасы Е.Ернараров пен Қазақ автономиялы кеңестік социалистік Республикасы Орталық Атқару комитетінің хатшысы А.Асылбековтің сөздері.

Демек, сол тұста Қазақстандағы екі үлкен оқу ордасын да Беймен Алманов басқарып тұрған. Өкінішке қарай, Алмановтың Қазақ мемлекеттік университетіне директор болғаны жайлы әлі күнге айтылмай келеді. Бұл үшін біреуді кінәлі санау орынсыз, әрине. Бірақ, тарих беттерін парақтап, көзден таса қалған тұстарын қайта тірліту – біздің парызымыз. Дегенмен, жоғарыда келтірілген деректерді азғынушылар да кездесіп қалар. Сондықтан қолда бар мәліметке тағы да кезек берейік. Өлгіде аталған “Казахстанская правда” газетінде Беймен Алмановтың да көлемді мақаласы жарық көріпті. Мақалада автор Қазақ мемлекеттік университетінің бүгінгі мен болашағына кеңінен тоқталады. Қазақстанда жоғарғы оқу орындары, әсіресе, университеттің құрылуына қарсылық білдіргендер жүйінде айта келіп: “Бұл аймақта оқу орнын ашуға қазірше қажеттілік жоқ,

Беймен АЛМАНОВ қол қойған бұйрық

Жетпіс ТАЛДЫБАЕВ, ал-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің тарихы музейінің жетекші маманы

Доктор исторических наук, профессор, заведующий кафедрой корееведения факультета востоковедения КазНУ им. аль-Фараби Герман Николаевич Ким карьеру ученого и педагога начал в 1977 году после окончания специального отделения исторического факультета с должности ассистента кафедры иностранных языков.

Сейчас он крупный специалист по истории, социально-политическому строю, общественно-политическому развитию, истории религий, источниковедению и историографии Кореи. Его научные интересы также связаны с современностью и перспективами развития зарубежных корейских диаспор в странах Азии, Америки и Европы и отражены в более чем 150 монографиях и статьях на казахском, русском, корейском, немецком, английском и японском языках. Тема кандидатской диссертации «Социально-культурное развитие корейцев Казахстана (1946-1966 гг.)», докторской – «История иммиграции корейцев. Вторая половина 19 века - 1945 г.».

Герман Николаевич прошел полный курс обучения в Институте языкознания Сеульского национального университета (1991-1992 гг.), научные стажировки в Сеуле, Лондоне, Токио. Выступал с научными докладами на конференциях в Варшаве, Берлине, Токио, Дели, Сеуле, Лондоне, Стокгольме, Ванкувере, Москве, Гамбурге, Лос-Анджелесе, Чикаго, Сан-Франциско и других городах ближнего и дальнего зарубежья. Является обладателем грантов Фонда Сороса, Фонда по изучению Кореи, Британской Академии.

Г.Н. Ким – ответственный редактор журнала «Известия корееведения Казахстана», член редколлегии международных журналов, издаваемых в Лос-Анджелесе, Нью-Йорке, Сеуле, а также «Вестника КазНУ. Серия востоковедение». Он состоит в международной комиссии при Национальном комитете по истории Кореи, член международных корееведческих ассоциаций в Европе, Азии и Америке, международного комитета по демократическому объединению Кореи, возглавляемого президентом Республики Корея.

В этом году Герману Николаевичу исполнилось 50 лет. Мы поздравляем профессора с юбилеем и публикуем его рассказ о корейцах в Казахстане.

Герман Ким

ИСПОВЕДЬ КОРЕ САРАМ*

Я родился в городке Уштобе, в простонародье нареченном корейской столицей. Соседями по улице были в основном корейцы. В раннем детстве мне казалось, что мы, корейцы, испокон века жили на этих землях, и все вокруг меня родное, принадлежащее нам. Став старше, я понял, что хоть нас здесь много, но не мы определяем, как жить, на каком языке говорить, чем заниматься. Александр Кан, молодой казахстанский писатель, написал как-то, что всю жизнь его преследует комплекс инородца, который зачастую обнаруживается в его произведениях. Признаюсь честно, я такого комплекса не ощущал. Только когда приезжали из колхозов дальние родственники и громко говорили на корейском или с сильным акцентом на русском, меня это смущало. Ни в детском саду, ни тем более в школе я не говорил на корейском, русский был для меня изначально родным языком. Я выучил корейский литературный язык уже в начале 90-х годов в институте языкознания Сеульского национального университета.

пришлось на новых землях за тысячи километров от покинутых домов, благо, страна была одна, и не надо было учить другой язык и привыкать к новой системе. Поколение моих родителей героически выдержало все испытания, выпавшие на их долю, и создало, казалось, прочный фундамент для нас – третьего поколения.

Но и мы оказались в роли первопродвиженцев. Теперь нам приходится адаптироваться в условиях суверенных государств постсоветского пространства: Казахстана, Узбекистана и России и других. За последние десятилетия пути развития этих стран стали расходиться. Условия жизни, этнокультурная, языковая, религиозная ситуация стали ощутимо иными.

Так кто же мы – коре сарам? С одной стороны, мы, конечно же, корейцы, и у нас много общего с «истинными», «настоящими» корейцами, проживающими на Корейском полуострове, и миллионы собратьев, рассеянных по всему миру. У нас общие генетические корни, антропологический тип, этническая культура и язык. С другой стороны, нас столь же много и отличает от других корейцев: иное прошлое длиной около полутора веков, в котором претерпели изменения и менталитет, и этническое самосознание, и язык, и обычаи, и кухня, и даже внешний вид. Говоря «мы – коре сарам», мы подчеркиваем, что мы не хангук сарам (жюжные корейцы) и не чосон сарам (северные корейцы). Этим мы показываем, что мы не больше и не меньше корейцы, чем наши собратья на Юге и Севере, мы просто иные корейцы.

Часто говорят, что мы, коре сарам, практически утратили свой язык. Корейский язык для 4-го и 5-го поколений стал таким же иностранным, как китайский или японский. Мы прекрасно обходимся без морепродуктов, не носим ханбок, не верим в Будду, мы не знаем элементарных, с точки зрения корейских детей, элементов народной культуры и сведений по истории страны.

Наоборот, не представляем пищу без русского хлеба или душистого черного чая. Мы знаем с раннего детства русские народные сказки, учим в школе европейские языки, любим русскую и западную литературу, музыку, живопись. Имена у нас тоже не корейские, остались только фамилии.

Однажды на научной конференции в дельском университете имени Джавахарлала Неру мне задали вопрос: так что же вас, коре сарам, делает корейцами?

Прежде всего то, что мы ощущаем генетическое, этнокультурное и историческое родство с современным населением Корейского полуострова.

Во-вторых, мы, коре сарам, никогда не пытались скрыть свою этническую принадлежность, и на вопрос о национальности давали ответ: кореец. Коре сарам не отказывались от своей принадлежности к корейской национальности даже в период сталинских репрессий и депортации.

В-третьих, не только мы себя называли корейцами, но и нас так называли все окружающие народы. Подчеркну, что отношение к коре сарам со стороны всех других народов было однозначно положительным. Быть коре сарам никогда не было стыдным ни в России, ни в Казахстане, ни в Узбекистане. Поразительно, но в бывшем Советском Союзе, когда все, везде и обо всех травили анекдоты, о корейцах практически нет ничего предосудительного, кроме парочки безобидных шуток о пристрастиях корейцев к деликатесу, именуемому на стандартном языке босингхан. В то время как весьма язвительные анекдоты о русских, евреях, чукчах, армянах,

многом произошло благодаря коре сарам. Или иной, более прозаический пример. Стоит пойти в любом городе Казахстана на базар, как можно увидеть бойко торгующих всевозможными салатами корейнок, а рядом товаров иных национальностей, и большинство покупателей составляют некорейцы, иначе и бизнеса не получилось бы. Сейчас праздничный стол всех казахстанцев, включая и казахов, не обходится уже без моркови чхя. Эти салаты, которые очень отличаются от южнокорейских панчхан (закуски), прочно вошли в меню большинства ресторанов и кафе. Ну а в кафе и ресторанах корейской кухни гораздо больше посетителей иной национальности, чем самих корейцев.

Еще один немаловажный момент в жизни коре сарам – экзогамные браки. Ныне почти каждый второй коре сарам, в равной степени мужчины и женщины, связывает свою жизнь с партнерами иной национальности. В одном из моих опросов среди студентов некорейской национальности был вопрос: есть ли среди ваших родственников и членов семьи корейцы. Ответ меня поразил: практически во всех семьях и среди родственников алматинских студентов некорейской национальности был близкий человек из коре сарам. Значит, корни коре сарам здесь, на земле Казахстана, находятся глубоко, а связи тесно переплелись с иными окружающими народами.

Меня часто спрашивают: вот, мол, немцы возвращаются из фатерланд, евреи уезжают на землю обетованную, греки – в Грецию, русские – Россию... А корейцы? Иногда отвечаю в шутку: не дожидетесь! Но это и всерьез. Мы решили, что здесь наша родина. Об этом говорил и глава государства перед тысячами

коре сарам, собравшимися во Дворце Республики в честь 60-летия проживания в Казахстане.

В чем же причина нежелания коре сарам вернуться на свою далекую историческую родину? Дело не в том, что правительство Юга, а тем более Севера не заинтересовано в репатриации коре сарам. Такая заинтересованность была бы даже нелогичной. Во время как ежегодно из Южной Кореи по разным причинам выталкиваются десятки тысяч людей в зарубежье, а с Севера бегут сотни тысяч, спасаясь от голодной смерти, как можно говорить о репатриации? Но даже если такой призыв и прозвучал бы из Кореи, не думаю, что многие коре сарам отправились бы на свою историческую родину. Причину я уже объяснял: мы там чужие, мы не знаем языка, у нас иной менталитет, иные привычки, обычаи, образ жизни, мы не умеем жить в моноэтнической среде, мы там совершенно неконкурентноспособны. Я это ощутил на собственном опыте. В Корее, при всем кажущемся дальнем родстве, я испытывал острее комплекс иностранца, чужеродного тела, нежеле в Германии или Америке.

Мы, коре сарам, в недавнем прошлом были едиными в великой державе. Теперь нас раскололи на части. Правда, не мы одни такие. То же самое произошло с казахами в

Узбекистане или русскими на Украине. Но у тех есть хотя бы шанс вернуться на землю предков. Что же будет с нами? Превратимся ли мы через стол лет в казахстанских, узбекстанских, российских коре сарам? Станет ли для наших потомков родным языком казахский или узбекский? Примет ли 7-8 поколение коре сарам ислам? Растворимся ли

мы бесследно на бескрайних просторах Евразии, полностью ассимилировавшись с доминирующими народами? Подобные вопросы стоят перед миллионами корейцев, проживающих в Америке, Китае, Японии и других странах.

Признаюсь честно, у меня нет ответов на эти вопросы. Одно могу сказать точно, что я не ощущаю чувства фатализма и не боюсь неизбежности судьбы. Это, видимо, от моей убежденности в том, что мы не исчезнем бесследно, не канем в вечность. Может быть, мы просто станем иными?

Как-то мой друг-казах на мое замечание о резком переходе на казахский язык, вызывающем чувство неуверенности и дискриминации у русскоязычных граждан Казахстана, ответил следующее: «Не обижайся, у вас же есть историческая родина. У вас два корейских государства, которые обязательно объединятся, и все национальное, в том числе и язык, сохранится на века, даже если вы, коре сарам, здесь все забудете. А у нас, казахов, нет другой страны, и нам нужно все свое сохранить здесь, на этой земле».

Мне нечего было возразить моему другу.

Наступил апрель 1985 года... Тогда впервые вслух стали говорить о депортации корейцев, и появилась огромная тяга к своей истории, поискам своих корней, возрождению этнической культуры и национального языка.

хохлах и так далее исчисляются сотнями.

Говорят, что нет плохих народов, культур и национальных характеров. Я с этим полностью согласен. Однако я думаю, что есть какие-то особенности в национальном характере разных народов, ибо он складывался в течение многих веков и зависел от многих факторов: природных, экологических, географических, хозяйственно-культурного типа, геополитического положения страны, доминирующей религии и так далее. Корейцы – оседлый народ, и веками занимался растениеводством. В результате почти все отмечают ныне как национальную черту исключительное трудолюбие. Есть еще одна отличительная черта корейцев – способность быстро адаптироваться в новых социальных и экономических условиях. За короткий период адаптация переходит в стадию аккультурации, которая не спешит трансформироваться в ассимиляцию.

Да, коре сарам после депортации за сравнительно короткий срок адаптировались на новой земле и добились больших успехов. Из практически тотального аграрного населения мы превратились в высокообразованную, урбанизированную общину. Среди казахстанских корейцев десятки Героев Социалистического Труда, сотни докторов наук, были и есть министры в правительстве Казахстана, депутаты парламента, известные деятели культуры, искусства, спорта и так далее. Коре сарам никогда не составляли даже одного процента в общей численности населения республики. Но мы были заметными, и поэтому создавалась видимость того, что нас больше. Всякий раз, когда меня спрашивали о численности корейцев, мой ответ вызывал чувство удивления: «Так мало?». Да, нас 100 тысяч в Казахстане, или лишь 0,6 процента всего населения.

Но не только мы, коре сарам, стали русскоязычными, впитали в себя культуру, усвоили обычаи и традиции окружающих нас народов, но и оказали в свою очередь влияние на них. К примеру, всеми признано, развитие рисоводства, овощеводства, в особенности выращивание лука, арбузов и дынь, во

Моего отца звали Ким Дюн Бин, но у него, как у многих других корейцев, рожденных в Приморском крае, имелось русское имя – Николай. Родители мои ради будущего детей продали большой дом и переехали в столицу. Я попал в новую школу. Во всех старших классах нас, учеников-корейцев, было всего двое.

В университете на специальном отделении исторического факультета я 6 лет изучал параллельно историю и немецкий язык и в итоге получил две специальности. После окончания 10 лет преподавал немецкий язык и всемирную историю в своей альма матер. Эти годы пролетели быстро, я любил свою работу и собирался заняться всерьез германистикой.

Наступил апрель 1985 года. Горбачев провозгласил всему миру, что в Советском Союзе наступил период гласности, демократизации и перестройки. Тогда впервые вслух стали говорить о депортации корейцев, и появилась огромная тяга к своей истории, поискам своих корней, возрождению этнической культуры и национального языка. В аспирантуре я стал изучать историю своего народа. 1986 год, мне 33 года, началась новая жизнь с чистого листа. Как ученый-историк я был малоискусственным новичком, по возрасту уже не юношей, а мужчиной с жизненным опытом. Такое сочетание было только на пользу, ибо мне не надо было освобождаться ни от старых идеологических догм и штампов официальной историографии, ни от юношеского романтизма и розовой наивности.

Я приступил к исследованию истории советских корейцев и в первые годы работал с необыкновенным восторгом и энтузиазмом. В течение двух лет я объездил многие города и отработал множество архивов не только в Казахстане, но и Сибири, Дальнем Востоке, Узбекистане. Мой научный руководитель академик Рамазан Сулейменов рекомендовал мне ограничить тему кандидатской диссертации только историей культуры советских корейцев. Однако я настоял на том, что буду исследовать все аспекты социально-культурного развития корейцев Казахстана. Поэтому, работая в архивах, я подобрался широкозахватной жатке и «косил» все документы о коре сарам, попадавшие в поле моего зрения. Вскоре знал довольно много о прошлом своего народа.

Мои предки переселились из Кореи на русский Дальний Восток во второй половине 60-х или начале 70-х годов 19 века. Их погнали на чужбину голод, природные катаклизмы и произвол корейских правителей. Сначала таких переселенцев насчитывалось несколько десятков и сотен, затем тысячи корейских бедняков ринулись на пустующие земли Приморского края.

Первое поколение коре сарам пыталось как можно быстрее приспособиться к новым условиям жизни в царской империи, а затем в советской России. Люди этого поколения учили русский язык, активно принимали православие и через пару десятилетий отказывались от веры, сеяли пшеницу вместо риса, жили в русских избах. Второе поколение, не успев попользоваться первыми плодами на новой земле, вынуждено было вновь повторить миссию предыдущего поколения, адаптироваться к условиям Казахстана и Средней Азии. Хотя устраиваться

*В прошлом использовался термин «советские корейцы», которые не были однородны в своем составе. Их можно было условно разделить на три группы. К первой, самой крупной группе относятся потомки (2-5 поколения) переселенцев из Кореи на русский Дальний Восток. Ко второй группе относятся сахалинские корейцы. В годы 2-ой мировой войны десятки тысяч корейцев были вывезены японцами в южную часть Сахалина. В настоящее время численность сахалинских корейцев составляет более 35 тыс., и они представляют 1-3 поколения. Третья группа самая малочисленная - бывшие граждане КНДР, оставшиеся в Советском Союзе.

Стратегия

PR со знаком “плюс”

Майра Сағымбаева,
руководитель Пресс-службы

9 сентября 2003 года на очередном заседании ректората университета была заслушана информация Пресс-службы о Стратегии информационного взаимодействия КазНУ им аль-Фараби со средствами массовой информации. В основе Стратегии заложено главное правило взаимоотношений с общественностью – предоставление людям возможности быть в курсе всех событий, происходящих в КазНУ.

Казакский национальный университет имени аль-Фараби – флагман науки и образования Казахстана. Исходя из целей и задач концепции развития университета, КазНУ определил главные стратегические направления взаимодействия со СМИ:

Корпоративный дух и имидж университета

Формирование у студентов, преподавателей и сотрудников университета корпоративного духа, чувства гордости и причастности к успехам своей альма-матер. Проведение персонального PR в целях формирования авторитета руководства университета, деканов факультетов, руководителей подразделений (выступления, интервью, пресс-конференции и так далее). Проведение всевозможных мероприятий, посвященных корпоративной жизни нашего вуза.

Создание в СМИ позитивного имиджа университета. Организация материалов в прессе, наглядно демонстрирующих процветание университета, прочность его материально-финансовых возможностей, высокий профессионализм сотрудников. Достижение доброжелательного освещения в СМИ деятельности университета, исключая искажения имиджа вуза.

Деловая репутация университета
Репутация – бесценный капитал университета. Поддержание деловой репутации в глазах общественности через постоянную и целенаправленную рекламу и систему акций, направленных на создание благоприятного отношения к университету сегодня и в будущем.

Медиа-политика университета

Разработка концепции медиа-политики, формулирующей критерии информирования общественности через СМИ.

Ключевым звеном и главным рычагом эффективной медиа-политики являются отношения и творческие

связи со СМИ и их непосредственными представителями – журналистами. Главная цель – создание положительного имиджа для масс-медиа, формирование круга доверенных лиц в среде журналистов, установление доверительных отношений с ними.

Создание информационных поводов

Организация и проведение актуальных и общественно значимых мероприятий, обеспечивающих внимание со стороны прессы. Информационными поводами для приглашения СМИ могут служить форумы, общественно-политические, культурные, спортивные мероприятия, научно-методические семинары, конференции, акции в поддержку государственной политики и многое другое.

Планирование медиа-образа

Развитие медиа-образа КазНУ, основанного на существенных характеристиках деятельности университета и его устойчивых интерпретациях в обществе:

КазНУ – ведущий вуз Казахстана

Пропаганда в СМИ деятельности КазНУ как лидера высшего образования Казахстана (лучшие условия обучения, лучшая материально-техническая база, лучшие преподаватели). Укрепление имиджа университета в вузовской среде. Постоянное освещение в СМИ приоритетных направлений в подготовке специалистов. Внедрение новых технологий обучения. Организация в прессе выступлений лучших студентов и выпускников КазНУ.

КазНУ – крупнейший научный центр Казахстана

Организация в прессе проблемных материалов по приоритетным направлениям научной деятельности университета. Проведение научных

форумов, конференций, семинаров и других мероприятий.

Освещение в СМИ научных открытий и достижений ученых университета. Выступления в прессе молодых ученых. Научные приоритеты КазНУ в области фундаментальных и прикладных исследований. Научная деятельность факультетов, кафедр, научных центров, НИИ КазНУ и других. Участие КазНУ в разработке крупных международных научных проектов. Освещение в прессе деятельности Диссертационных советов, Института повышения квалификации, колледжа. Приоритетная деятельность КазНУ в подготовке специалистов высшей квалификации (магистратура, аспирантура, докторантура).

КазНУ – центр международного сотрудничества в области образования, науки и культуры

Материалы, наглядно иллюстрирующие успехи интеграции КазНУ в мировое научно-образовательное пространство. Деловые, научные

Организация материалов в прессе, наглядно демонстрирующих процветание университета, прочность его материально-финансовых возможностей, высокий профессионализм сотрудников, должна способствовать созданию в СМИ позитивного имиджа университета.

контакты КазНУ с ведущими вузами мира. Участие университета в международных проектах. Обмен студентами и международным опытом в сфере образования. Визиты в КазНУ глав правительств и международных делегаций.

КазНУ – центр духовного и культурного развития молодежи

Освещение мероприятий, пропагандирующих национальную культуру

и традиции казахского народа. Организация в прессе материалов о талантливых студентах университета. Распространение в СМИ сообщений об успехах студентов, победивших на различных республиканских и городских конкурсах. Обеспечение информационной поддержки всех культурно-массовых мероприятий университета.

КазНУ: спорт и здоровый образ жизни

Постоянная поддержка в СМИ спортивной репутации КазНУ. Пропаганда среди молодежи здорового образа жизни. Проведение молодежных акций, направленных на борьбу со СПИДом и наркоманией. Пропаганда в прессе спортивных достижений студентов на республиканских и международных соревнованиях. Проведение пресс-конференций с именитыми спортсменами – студентами и выпускниками КазНУ.

Работа с рекламой

Рекламная деятельность, направленная на продвижение научных и образовательных услуг, предлагаемых КазНУ:

- приемная кампания университета;
- разработка рекламных модулей для размещения в СМИ;
- реклама деятельности факультетов и отдельных подразделений университета;
- заключение договоров на предоставление информационных услуг с крупными информационными агентствами и медиа-холдингами на основе статуса постоянного клиента и льготного спецпакета оказываемых услуг;
- рекламные мероприятия, финансируемые и спонсируемые университетом.

PR-кампании

Разработка PR-программы в целях воздействия на общественное мнение и популяризации имиджа университета:

- PR-материалы в печатных и аудиовизуальных СМИ;
- презентации, благотворительные акции и так далее;
- конкурсы для СМИ;
- телевизионные проекты, спонсируемые КазНУ;
- выделение образовательных грантов КазНУ;
- учреждение именных премий КазНУ.

Жетістік

“Қазақ университеті” баспасы 1996 жылдың 2 тамызында университеттің баспаханасы мен редакциялық-баспа бөлімінің негізінде құрылды. Содан бері қалыптасу және өркендеу кезеңін бастан өткізіп келеді.

Қазіргі таңда біздің баспамыз республикамыздағы жоғарғы оқу орындары баспаларының ішіндегі алдыңғы қатарлысы деп айтуға толық негіз бар. Бұған дәлел – ҚР жоғарғы оқу орындары ассоциациясының “Жоғары оқу орны үздік баспасы” номинациясы бойынша бірінші орынды жеңіп алуымыз. Әрине, болдық-толдық деп үзілді-кесілді айтуға болмас.

Дегенмен, біздің баспадан шығатын кітаптар сапасының көш ілгері алға жылжығаны хақ. Осы жерде университет өкімшілігінің көрсеткен көмегін атап кеткім келеді. Бірінші кезекте, қызметкерлердің жұмыс орнын жақсартуға көңіл бөлінді. Редакциялық-баспа және компьютер бөлімдері

Ә. НАУРЫЗБАЕВ,
“Қазақ университеті”
баспасының директоры

ҚазҰУ БАСПАСЫ ЗАМАН ТАЛАБЫНА САЙ

кеңейтіліп, күрделі жөндеуден өтті. Баспахананда да ағымды жөндеу жұмыстары жүргізілді. Екіншіден, баспамыздың жұмысын жақсарту мақсатында бірқатар жаңа полиграфиялық

- және офистік техникалар сатып алынды. Атап өтер болсақ:
- 1) ризограф RISO;
  - 2) офистік кітап беттерін жинау машинасы;
  - 3) сыммен тігу машинасы;
  - 4) қағаз кесу машинасы;
  - 5) соңғы үлгімен жасалған Macintosh, IBM компьютерлері;
  - 6) ксерокс;
  - 7) сканер, т.б.

Міне, осындай университет өкімшілігі тарапынан жасалған көмектің арқасында баспаңыз өндірістік шығарылым мүмкіншілігі 1,5 есеге артып отыр.

Баспамызда маркетингтік қызмет бөлімі жұмыс жасайды. Сонымен қатар ректорат ғимаратының 1 қабатында дайын өнімдерді сату нүктесі ашылды. Осыған байланысты, дайын өнімдерді сату саласын да

біршама жолға қойдық деп айта аламыз.

Баспа қызметі Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі бекіткен жылдық тақырыптық жоспарға сәйкес құрылады. Сонымен бірге кітап өнімдерін шығару барысында университетіміздің Редакциялық-баспа кеңесінің ұсынысына сүйенеміз.

Соңғы уақытта мемлекеттік тілде жазылған оқулықтар мен оқу құралдарын көптеп шығаруға айтарлықтай көңіл бөлініп

Бұл бөлімнің меңгерушісі В.Н. Сейтқұлова - білімі мол, сыпайы жан ретінде көпшілік сыйына бөленген тәжірибелі маман.

Компьютер бөлімінің құрамына жас қызметкерлер қабылдадық. Аталмыш бөлім меңгерушісі К.Мұхамедьярова оларға өз білгенін үйретіп, болашақ білікті мамандар тәрбиелеуде.

Ал, баспаның негізгі бөлігі – баспахана туралы айтар болсақ, мұнда полиграфист-мамандар еңбек етеді. Мысалы, ГТО-46 баспа машинасында кітап

отырғаны бәрімізге де белгілі. Осы науқанға біздің баспа да өз үлесін қосып келеді. Үстіміздегі жылдың қаңтар айынан бері қазақ тілінде 80-ге жуық оқу және ғылыми басылм жарық көрді. Мұны атап көрсетіп отырғанымыз - орыс тілінде жазылған оқу құралдарын шығару Кеңес заманынан бері жолға қойылған процесс. Ал, мемлекеттік тілде оқулық, оқу құралдарын жазу көптеген авторларымызға қиындық тудырып жүргенін байқаймыз. Осы айтылған себептерге байланысты баспамыздағы қазақ тілді редакторларға да қосымша жұмыс жүктелетінін айта кету дұрыс болар.

Жалпы, Редакциялық-баспа бөлімінің қызметкерлері баспа ашылған күннен бастап қызмет етіп келе жатқан білікті мамандар.

басушы Ә. Балмағанбетов, ризограф машинасының маманы Б.Қыңырбеков және тағы басқалар - өз істерін жетік білетін, тәжірибелі қызметкерлер. Бұл бөлімде көп жылдар бойы “Дәуір”, “Кітап” секілді ірі баспаарда жұмыс істеп, тәжірибе жинақтаған маман Б.Ә.Есенғалиева меңгерушілік етеді.

Жалпы алғанда, “Қазақ университеті” баспасының қызметі Қазақстан Республикасының кітап өнімдерін шығару стандарттарына сәйкес ұйымдастырылған деп айтуға толық негіз бар.

Әрине, азды-көпті кемшіліктеріміз де бар. Бірақ сіздермен біріге отырып, құрметті оқытушы-ұстаздар, баспамыздың жұмысын бұдан да жоғары деңгейге көтереміз деген сенімдемін!

Интервью

История развития Учебно-вычислительного центра КазНУ – это история и великолепная демонстрация развития в республике средств вычислительной техники, компьютерных технологий, современных профессиональных кадров в сфере информационных технологий. Значителен вклад УВЦ КазНУ в развитие информатизации высшей школы. Об истории создания Учебно-вычислительного центра, его современной деятельности и перспективах развития рассказывает начальник УВЦ КазНУ, заведующий кафедрой информационных систем, академик МАН ВШ, доктор технических наук, профессор У.А. Тукеев.

– Уалшер Ануарбекович, с чего начиналась история создания Компьютер-центра университета?

– В 1963 году при кафедре высшей математики КазГУ была образована лаборатория вычислительных машин, где установили первую ламповую машину “Урал 2”. Со временем ее заменили на полупроводниковые ЭВМ “Урал 11” и “БЭСМ-4м” и ЭВМ серии ЕС. Позже лаборатория преобразовалась в информационно-вычислительный центр.

Учебно-вычислительным центром в разное время руководили Баскаков В.С., Шелконогов Б.И., Абдрахманов Е.О., Потребников Ю.К., Шувалов Г.Н. Каждый из них внес свой вклад в становление и развитие компьютерного центра университета.

В начале 80-х годов университет приобрел для Компьютер-центра вычислительный комплекс, состоящий из двух машин “БЭСМ-6”. На этих машинах производились расчеты сложнейших задач ядерной физики, геологии, математики, задач АСУ. Это был первый в Казахстане комплекс, по вычислительной мощности сравнимый с вычислительным комплексом Объединенного ядерного центра в г. Дубне.

1997 год можно считать началом нового этапа в истории Компьютер-центра. Казахский государственный университет им. аль-Фараби стал партнером университета Р. Шумана (г. Страсбург, Франция) и Технического вуза г. Дармштадта (Германия) в совместном Европейском проекте ТЕМПУС-ТАСИС “АЛЬ-ФАРАБИ НОВА”. Компьютер-центр КазНУ стал основным исполнителем этого проекта. Главной целью проекта являлось совершенствование управления университетом с помощью современных информационных технологий по двум важнейшим направлениям: учебный процесс и финансово-экономическая деятельность. В феврале 2001 года проект был успешно завершен. Заключительным моментом этого проекта стало проведение в КазНУ Международной конференции “Менеджмент и новые технологии”. В результате реализации проекта было создано ядро единой общеуниверситетской компьютерной сети KazGUNet и разработано ядро корпоративной информационной системы, включающей подсистемы “Деканат”, “Студенческий отдел”, “Абитуриент”, “Ректорат”, “Тестирование”, которые позволили автоматизировать деятельность соответствующих подразделений по управлению

40 ЛЕТ РАЗВИТИЯ: ОТ ЭВМ ДО КОРПОРАТИВНОЙ СЕТИ

бухгалтерской деятельностью, систему управления “Кадры”, INTRANET-систему по базе данных контингента студентов и их успеваемости, INTRANET-систему обслуживания читателей по электронному каталогу библиотеки КазНУ и книгообеспеченности дисциплин и др.

Кроме того, корпоративные информационные ресурсы университета включают базы данных по контингенту студентов, их успеваемости, учебным планам дисциплин, финансам университета (госбюджету и внебюджетному финансированию), материально-технической части университета, кассовых расходов и банковских поручений, заявок на приобретение материалов и оборудования, доходов по коммерческим студентам, электронного каталога библиотеки КазНУ, электронной библиотеки КазНУ, электронного документооборота учебного процесса, а также научно-информационной и патентно-лицензионной деятельности КазНУ.

– Какими вы видите перспективы корпоративной сети университета, пути и проблемы дальнейшего развития?

– В существующей информационной инфраструктуре КазНУ им. аль-Фараби функционируют Web-сервер, сервер базы данных, сервер почтовой службы. Мы продолжаем работу по развитию и дополнению информационной инфраструктуры университета Интранет-системой, выполняющей функции сервера публикации контента, сервером документооборота.

При создании и развитии информационной инфраструктуры выбор инструментальной среды разработки является весьма важным для коллектива разработчиков и существенно зависит от типа и сложности создаваемой системы. Современные программные системы в основном разрабатываются как клиент-серверные системы.

Современная технология программирования, необходимая для создания современных программных систем, требует многих знаний, в том числе языка программирования бизнес-логики, языка запросов к базе данных, языка и технологии связи с базой данных, языка и технологии описания и использования Web-страницы, языка и технологии серверных сценариев, языка XML, стандарта де-факто описания структурированной информации и обмена данными между программными компонентами и технологии и средств Web-служб.

Я перечислил только обязательные компоненты современной технологии программирования для создания современных программных систем. Это наглядно показывает, что современное программирование – высокоинтеллектуальная область, требующая полной отдачи интеллектуальных ресурсов разработчиков корпоративных информационных систем. Но в то же время это одна из высокотехнологических областей, от которой может быть большая отдача для других областей современного общества.

Особо хочу отметить, что вклад Учебно-вычислительного центра в развитие современных компьютерных технологий заключается не только в создании единой корпоративной системы университета, но и в проведении значительного объема научно-исследовательской

работы. Мы выполняли и выполняем работы по государственному заказу в рамках Программы проведения научно-исследовательских работ по защите информации в корпоративных информационно-телекоммуникационных системах и Программы развития государственной системы научно-технической информации на 2001-2003 гг.

Практический опыт нашего коллектива по созданию корпоративных информационно-телекоммуникационных систем сегодня активно используется при подготовке специалистов на кафедре “Информационные системы”. Например, многие ведущие специалисты нашего центра, в частности разработчики программных систем, администраторы баз данных, администраторы сетевых систем, читают лекции и ведут занятия для студентов, а учебно-вычислительный центр является базой для

проведения производственной практики студентов, где они знакомятся с компонентами реальной корпоративной информационной системы.

– К 40-летию Учебно-вычислительного центра было приурочено проведение Международной конференции “Развитие информационных технологий в высшей школе”. Каковы цели и задачи этой конференции?

– В современных экономических условиях высшие учебные заведения поставлены перед необходимостью адекватной реакции на повышающиеся требования времени, то есть

Франсуа Каде

подготовки специалистов, удовлетворяющих требованиям мировых стандартов. Одним из кардинальных путей решения этой задачи является всемерная компьютеризация учебного процесса и управления учебным процессом. Поэтому конференция была посвящена вопросам развития информационных технологий в высшей школе, а именно, актуальным проблемам информатизации учебного процесса, создания информационных систем дистанционного обучения, безопасности информационных систем, систем электронного бизнеса и др.

В работе конференции приняли участие директор компьютерного центра Университета им. Р. Шумана Франсуа Каде, координатор Программы расширения доступа и обучения Интернет Совета по международным исследованиям и обмену (IREX) Галевская Е.Г., представитель консорциума DLNet ЮНЕСКО в Казахстане, президент Международной ассоциации выпускников Кириллова И.К., а также специалисты ведущих вузов Казахстана.

Участникам конференции был представлен проект Соглашения о сотрудничестве в рамках проекта “Усиление развития сетей дистанционного образования в Центральной Азии” между КазНУ им. аль-Фараби, кластерным бюро ЮНЕСКО в Алматы по Центральной Азии, университетом им. Р. Шумана и консорциумом DLNet ЮНЕСКО в Казахстане с целью дальнейшего развития технологий дистанционного образования и их внедрения на основании передового мирового опыта и практики.

Главным результатом конференции можно считать единое мнение всех участников конференции о целесообразности взаимодействия проектов “Numeric Campus” TEMPUS TACIS с проектом ЮНЕСКО “e-Campus” в целях расширения сфер сотрудничества стран Европейского Союза и Центральной Азии.

Беседу вела
Майра САГЫМБАЕВА

Дерт

Темекішілер НОМИНАЦИЯСЫ

Қазіргі Оңтүстік Американың аумағында осыдан 700-800-дей жыл бұрын әскери қақтығыстардың салдарынан жүйке жүйесі әбден тозған бір үндіс өмір сүріпті. Түнде тайпа сарбаздары тәтті ұйқыға батқанда ол шыбын-шіркейдің ызындаған дыбыстарынан мазасызданып ұйықтай алмайды екен.

Күндердің күнінде атасы немересінің қиналғандығын көріп, оған: “Ауылдың арғы бетіне шығып, сол жердегі өсетін шөпті шауып кел. Ерте кездерде зиянды жәндіктерден арылу үшін пайдаланған бұл шөпті ұйықтар алдында жұт. Торып жүрген “жауларың” шөптің иісінен уланшып, сндігері мазанды алмайтын болады!”- деп ақыл айтыпты-мыс.

Бірінші күні шөптің улы түтінінен оның басы айналып, аузы құрғап, көзі жасаурайды, жүрегі айниды. Есесіне көптен бері қолға түсіре алмай жүрген “жаксы ұйқыға” жолығады.

Ал бүгінгі күннің сарбаздары мен сабаздары ондай зәру шөпті даладан іздеп қайтсын. Сауда сәулеріндегі “Camel”, “Marlboro”, “Winston”, “Sovereign” секілді түрлі-түсті әдемі қораптардан көзіңіз тұнады.

Сүйкімді де аңқау үндістер-ай, өздерін москиттерден қорғаған шөпті өдемі қораптарға, жұқа қағазға ұсақтала оралған “темекі” деген тауарға айналарын қайдан білсін!

Уақыт өте келе, көк мұхитты қақ жарып үндістер жеріне Кристоф Колумб, яғни, өзімізге белгілі Христофор Колумб келеді. Әккі Кристофаль аңқау үндіспен лезде тіл табысып, москиттерді ұлайтын керемет өсімдікті алып кетіп, шыбыннан қорлық көрген Испания королінің сарайына сыйға тартуға ниет қылады. Осылайша, Кристофор бұл шөпті Испанияға елдің алды болып жеткізеді. Кейін испандықтар бұны “tobacco” деп атап, басқа елдерге тарата бастады.

Алғашында халық шөптің тек жағымды жағына ден қояды. Алайда, 1898 жылы әйгілі Ресей дәрігері- Боткин никотиннің денсаулыққа зиянды екендігін мәлімдейді. Ол әріптестерімен мәңгілікке қоштасар алдында: “Иә, өрине, бұл улану. Ал біз бала шағымызда, біреу көріп қоймасын деп, жасырынып, қорқып жүр-тінбіз. Қазір мен 54-темің, өмір маған оң көзімен қарады. Себебі, мен көп жылдар бойы өмірмен емес, шылыммен дос едім”,- деп айтқан-ды.

Ал ірі саяси қайраткерлер арасында Сталин өзінің атақты түтінінен “Герцеговина-Флор” шылымының түтінін будақтатып- будақтатып алатын. Сөйтіп, ол өзі өмір сүрген дәуірінде трубкамен темекі тартқан әйгілі марксист ретінде де танымал болып қалды. Британ Премьер-министрі Уинстон Черчилль де аузынан сигарасын тастамайтын. Сталин мен Черчилльді бір жағынан, Боткин мен үндісті екінші жағынан, өрине, қатты аяймыз.

Бұл мәселенің түйінін шешу үшін не істеу керек? Индия дана-ғой Шри Ранджнши бұл жөнінде: “Әр шылым шегу өрекеті барысында “Мен шылым шегемін, шегемін”,- деп сарнай беру керек. Өйткені, үсті-үстіне қайталай берсең, бұл дәстүр өзінің маңыздылығын жояды”,-деген кеңес айтады.

Өрине, шылым шегу өдетінен арылу жөніндегі кеңестер тіптен көп. Соның бәрін орындауға біздің күш-жігеріміз жете ме?

Өз еліне тұңғыш рет шылым өкелген Француз дипломанты - Никотиноттың аруағын қозғамай-ақ, өзге әйгілі темекішілер номинациясын ұсынамыз:

Алтын белгі - Иосиф Сталин.
Күміс белгі- Мао Цзэдун.
Қола белгі- Эрнесто Че Гевара.
Бұл тізімге ілініп қалмаңыздар деген кеңес береміз.

Динара ҚАЙРАҚПАЕВА,
журналистика факультетінің
3 курс студенті

учебным процессом.

– Что представляет собой сегодня телекоммуникационная инфраструктура университета?

– В настоящее время создана и действует единая компьютерная сеть, отвечающая современным требованиям. К ней подключены все факультеты, большинство кафедр. Ее схема охватывает все учебные корпуса. Длина основной оптоволоконной магистрали (backbone), объединяющей все факультеты университета, составляет примерно 9 км, количество подключенных точек к сети – порядка 1300.

Корпоративная информационная система КазНУ включает систему управления учебным процессом, систему тестирования знаний студентов (мониторинга качества обучения), систему управления планово-финансовой и

• Сұхбат

Фаббас ЖҰМАТОВ:

- Ассаламуғалейкум, Фаббас аға. Әңгімеміздің әлқиссасын өмір жолыңыздан бастасак.

- Мен Орталық Қазақстанның ең бір табиғаты өсем шұрайлы жерлерінің бірі Павлодар облысының Баянауыл ауылында дүниеге келдім. Ондағы тау-тас, орман-тоғай, өзен-көлдер, бұлақ-бастаулар жазық жатқан сардалада аяқ астынан өсіп шыққандай өсер береді. Осынау киелі өңірде балалық, бозбалалық шағым өтті. Жанұямызда барлығы он бала болып өстік. 1933 жылы бастауыш мектепті бітірген соң Алматыға көшіп келдік. Осында 1937 жылы байланыс техникумын бітіріп Қарағандыдағы радиохабарлар тарату қондырғысында техник болып жұмыс істедім. Өндірісте жұмыс істеп машықтанып осындағы тау-кен институтының геологиялық-барлау факультетіне оқуға түстім. Бірақ көп ұзамай Отан алдындағы борышымды атқару үшін әскер қатарына шақырылып, 1940-1946 жылдарға дейін Ұлы Отан соғысына қатыстым.

- Сіз сонда азаматтық борышыңызды өтеген соң, Алматыға келген жоқсыз ғой...

- Иә, иә. Бір эшолон болып, біз батыс шекарасына келдік. Сөйтіп, өзімізге тиісті негізгі міндетімізді атқарып жүрдік. 1941 жылы ертен үйге қайтайын деп тұрғанда соғыс басталды. Маусымның 22 күні таңғы сағат 4-те ұйқылы ояу қазармада жатқанбыз. Содан біздің басқарушымыз кенеттен соғыс басталды деп хабар берді. Не болғанын түсінбей керуерттен ұшып тұрып сыртқа қарай жөнелдік. Соғыстың болатынын жалпы аздап сезетінбіз. Өйткені, тұрған жеріміз шекара болатын. Сөйтіп, 22 маусымның азалы таңын соғыспен қарсы алдық. Біз болған Брест горнизонында Қазақстандық 3000 әскер болды. Алғашқыда төрт есе жаяу әскері басым болған неміс әскеріне ешқандай тойтарыс бере алмадық. Соған қарамастан қамалды бір айға шейін қорғап барымызбен қаймықпай қарсы шықтық. Баршамыз бір жентнен қол шығарып саналы түрде жұмыс жасадық. Ерлік көрсетіп жауға берілмедік.

- Әңгімемізді басқа арнаға ауқыстырақ. Сізді көпшілік қауым тарих пәнінің оқытушысы екеніңізді жақсы біледі. Ұстаз болуыңызға не түрткі болды?

- Менің өмірім тарихпен тығыз байланысты. Сол заманның куәгері болғандықтан шынайы дәріс оқуды мақсат еттім. Сондықтан да ұстаз болу және келешек жастарға патриоттық тәрбие беру өмірлік ұстанымым болды.

- Есептеп отырсақ қырық жылдан астам уақыт ұстаздық етіп, талай түлектерді тәрбиелеген екенсіз. Мазмұнды лекцияңыздан дәріс алған шәкірттеріңізбен мақтанатын шығарсыз.

- Әрине, еңбектің бағаланғаны қандай жақсы. Мысалы, көз алдымада

ңызы естіп едік...

- Иә, ол рас. 1960 жылдардан бастап 1990 жылдарға дейін Франция, Италия, Венгрия, Болгария және де басқа да елдерге сан рет сапарға шығып, Ұлы Отан соғысы туралы лекция оқып естеліктер айттым. Дөңгелек үстел басында Италияның, Францияның, Югославияның жоғары оқу орындары студенттерімен, Италия-СССР қоғамының мүшелерімен, ал Париж бен Норманияда француз қарсыласу қозғалысының бұрынғы жауынгерлерімен кездестім.

- Ойшыл Сократ өз заманына көңілі толмай біздің қоғамымыз осылай жүре берсе, елдің болшағы бұлыңғыр деп айтқан екен. Ал өзіңіз ойлап қарасаңыз, сол заманнан бері қай мемлекеттің болмасын экономикасы кемеліне жетіп, өркениетке

отырған терроризм-тажал дегенге қарай қарайсыз?

- Терроризм - үлкен дерт, қатер, кесапат. Бұл әрекет билік басындағы солақай пиғылдағы адамдардың ықпалымен жүзеге асады. Бөрі де өріден басталып отыр. Мысалға, АҚШ-ты алсақ, бұл өзінің алпауыт ел екендігін және әлемде бірінші орында тұрғандығын білдіріп, жер жүзінде бізден күшті мемлекет жоқ деген сипатта кез-келген елдің ішкі саясатына араласып өзінің қадірінен ада болып отыр. Бұл жақсы емес, үлкен қауіп.

- Енді сол қауіптен сақтану үшін не істеу керек?

- Асылы, ел мен елдің арасында ынтымақтастық, қарым-қатынас болуы керек. Мемлекет басшылары бір-бірін түсініске білгені абзал. Белгілі азаматтар қоғамда орын

ҰЛТЫМНЫҢ ҰЛЫЛЫҒЫН ТАНЫТТЫМ

Дүниенің тұтқасы тепе-теңдікте десек қателеспейміз-ау, шамасы. Қай дәуірде болмасын жақсылық пен жамандық, өкініш пен қуаныш қатар жүріп, жалғасын тауып отырады. Жалғыз Иеміз де ақ пен қараны қашан да қос қанат екенін өз сөзінде ашық айтқан болатын. Сондықтан да бұл дүниеде ұдайы қасірет пен несібе үйлесімділікке келмейді. Бір-біріне қарама-қайшы болып, өз дегеніне жеткізеді. Олай дейтінім, адамзат баласы жаратылғаннан бері қоғам қанша жерден кемелденіп, ғажайып күйге айналса да әлемде бейбітшіліктің тұрақсыздығы айқын байқалады. Мәселенки, кешегі сұрапыл екінші дүниежүзілік соғыста омырауын оққа төсеп, елі үшін құрбан болып қаншама жандар шейіт болды. Ал бүгін, әлемдегі алпауыт ел болып саналатын АҚШ өктем де озбыр саясатын жүргізіп иманы ұйыған елдердің берекесін қаштыруда. Өмір мен уақыт тоғысып тағдырдың жағаны адамзаттың пейіліне қарай беркесі мен несібесін береді десек асыра сілтегендік болмас. Осылайша, редакцияның тапсырмасымен Ұлы Отан соғысының ардагері, Қазақ ұлттық университетінің құрметті профессоры Фаббас Жұматов ағамызбен сұхбаттасуға -бара жатқанда өзегімді өрттей шарпыған ойларға тап болдым. Сондықтан да біз ерен еңбегім өліме деп өмірмен аянбай күрескен университеттің мақтанышы болып саналатын 85 жастағы Фаббас ағаны әңгімеге тартқан едік.

1968 жылы белгілі журналист, жазушы, “Жұлдыз” журналының редакторы Мұхтар Мағауин және Әбіш Кекілбаев сынды талантты сайшықараңдар дәріс тындап, үлкен өмірге жолдама алды. Осындай шәкірттерді көруге бұйыртқан тағдырыма разымын.

-Өміріңіздің жалғасы болатын балаларыңыз да сіздің жолыңызды қуған болар.

- Балаларым басқа салаларда қызмет істейді. Екі қыз, бір ұлым бар. Солардан тараған алты немеремді сүйіп отырмын. Яғни, бақыттымын.

- Сіздің ел аузынан алыс-жақын шетелдерге барып лекция оқығаны-

қол жеткізуде. Ал сіздің пікіріңіз Сократтың ойымен қабыса ма? Біздің қоғам өсіп келе ме, өшіп келе ме?

- Қазақстан Республикасы тәуелсіздігін алып, өз саясатын жүргізіп отырғандығын жоғары бағалаймын. Мен еліміздің келешегі жарқын деп ойлаймын. Қазіргі қоғамға ешқандай наразылығым жоқ. Барлығы “Балық басынан шіриді” дегендей, билік басындағы кейбір мырзалардың қузырында деп білемін. Елдің саясаты оң, бірлігі мол, ынтымағы кең болса, бөрі де жақсы болмақ. Біздің өлі жеріміздің де өсетінімізке көзіміз, - Ал әлемдік қасіретке айныл

алып отырған түрлі кикілжіңдерді саналы түрде шешуі керек. Бірлік болмаған жерде террорлық әрекеттің туындайтынын естен шығармаған жөн.

- Сізбен алдағы уақытта тағы да сұхбаттасудың реті келер. Енді әңгімеміздің соңында халқыңызға айтарыңыз бар шығар?

- Еліміздің ертені бүгінгі жастар. Солардың өміріне мемлекет әлде де салқын қарап отыр. Жағдай жасаулары титімдей ғана. Өз өмірімде көп нәрсені көрдім. Сол тұрғыдан алғанда жастардың қоғамда алатын орнын жете түсінемін. Сонау сұрапыл соғыстан аман қалу мен үшін бір олжа. Себебі, соғыс кезінде 18-19 жасар жолдастарым өмірдің қызығын көрмей бұл жарық дүниеден қоштасты. Біз енді аз адамдар тірі қалдық. Сол көз жұмған бауырларымыздың бір елшісі болып есептелміз. Сондықтан менің айтатыным енді соғыс болмаса екен. Тек қана татулықтың берік негізі қаланса екен деп тілеймін. Болашақтың қожасы - жастар. Ертенгі күнімізден үміт үзбей жас буын қашан да сәттілікке сенсе екен деймін. Қазақ елі құлашын кеңге жайып, асқар асу белестерден сурінбей өте берсе екен деймін.

- Ардақты аға, уақыт бөліп әңгімелескеніңізге көптең-көп рақмет.

Сіздің 85 жылдық мерейтойыңызды редакция алқасы да шын жүректен құттықтайды. Сізге Алланың рахымы мен қажымас қайрат, сарқылмас бақыт, мықты денсаулық тілейміз: Еліміздің мерейін өсірген Сіздерсіздер. Біз Сіздермен ғана мақтана аламыз. Бар болыңыз!

Сұхбаттасқан
Ысқақ ДҮЙСЕНБАЙҰЛЫ

• Құттықтау

АЛПЫС – ТАЛТҮС

өл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті география факультетінің профессоры Амангелді Тәжіұлы 60 жасқа толып отыр. Ол 1992 жылдан бастап экономикалық және әлеуметтік география кафедрасының меңгерушісі болып қызмет атқарып келеді. 2002 жылы университетінің Ғылыми кеңесінің шешімімен оған “ҚазҰУ-дің құрметті профессоры” ғылыми атағы берілді.

Сонымен, Амангелді Темірбекұлы 1965 жылы студент болып бастап, бүкіл еңбек жолы осы күнге дейін Қазақ ұлттық университетімен тікелей байланысты болып келеді. Оның негізгі ғылыми жұмыстары Қазақстан аумағында ауыл шаруашылығы салаларын дамыту үшін оның жер ресурстарын экономикалық, географиялық тұрғыдан тиімді пайдалануды зерттеуге арналған. Мәселен, Мәскеу мемлекеттік университетінің қабырғасында жүрген 1975 жылы жарияланған мақаласы Арыс өзені бассейнінің негізгі топырақ типтеріне, астық шаруашылығы мен өнімділігіне, оның экономикалық тиімділігін салыстырмалы-географиялық әдістермен талдауға арналған.

Міне, осы жарияланған ғылыми мақалаларының нәтижесінде 1975 жылы жоғарғы аталған тақырыпта кандидаттық диссертациясын сәтті қорғады. Сонымен ғылымға деген алғашқы сәтті қадамын Мәскеуде бастаған Амангелді Тәжіұлы кандидаттық дәрежеге ие болып, өзі оқыған кафедраға ұстаз болып орналасқаннан кейін, педагогтық жұмысты ғылыми зерттеулермен ұштастыра отырып, өнімді еңбекті жалғастырды.

Ол кезінде Одақтық масштабта өтетін конференцияларда Қазақстанның географиялық мәселелерін Мәскеуде, басқа республикалар арасында өтетін бүкілодақтық жиындарда жасаған өз баяндамаларында көтеруші еді. Одақ тараған соң да Амангелді Тәжіұлы бұрынғы дәстүрлі жалғастырып, енді халықаралық ғылыми конференция, симпозиумдарға қатысып, жиі Мәскеуге, Харьковке, Түркия республикасына, тіпті биылғы жылы АҚШ-қа барып, ондағы Висконсен-Медисон университетінде «Республика Казахстан: геополитический и экономика-географический анализ внешне-экономических связей» деген тақырыпта баяндама жасады.

А. Т. Темірбековтың жетекшілігімен диплом алғандар ішінен бакалаврлар мен магистрлер ғана емес, жоғарғы дәрежелі ғылым кандидаттары да шығуда. Соңғы 5-6 жыл ішінде Амангелді Тәжіұлы төрт ғылым кандидатын дайындаса, кезекте өлі біршеселері бар.

Әбекеннің тағы бір ерекшелігі ешқандай ерінбейтін еңбекқорлығы. Жұмыс белмесінде ертеден кешке дейін, тіпті демалыс күндері де жиі табылады. Қызмет бабындағы барлық тірлікті, күнделікті шаруаларды біреуге тапсырмай өзі істейді. Мерейтой иесі - өнегелі отағасы. Сүйікті жар мен екі ұл, екі қыз өсіріп тәрбиелеуде. Олардың бөрі де жоғары білімді мамандар.

Қазекем «Елу ердің жасы, алпыс ағалықтың басы» дейді. Міне, осы мерейтоймен құттықтай отырып, А.Тәжіұлына зор денсаулық, қажымас қайрат, талмас қанат, ғылыми-ұсатздық қызметте ірі табыстар, отбасына ұзақ өмір, бақыт тілейміз.

Е. ЖАМАЛБЕКОВ, а.ш.ғ. докторы, география факультетінің профессоры

Деректану және тарихнама кафедрасына 5 жыл

өл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің тарих факультетінде 1998 жылдың 1 қыркүйегінен жұмыс істей бастаған Деректану және тарихнама кафедрасына 5 жыл толып отыр. Бұл тарих ғылымының маңызды салаларын құрайтын деректану және тарихнаманы арнайы оқытуға, сол бағыттар бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге арналған еліміздегі бірден бір кафедра.

К.М.АТАБАЕВ, т.ғ.д., проф.,
Деректану және тарихнама кафедрасының меңгерушісі

сырттай магистратура бөлімі ашылса, 2000 жылы “Мұрағаттану” мамандығы ашылды.

Кафедраның ашылуы Қазақстан тарихы ғылымында ұлттық деректерді тану, отандық тарихнама және мұрағат ісін ұйымдастыру мәселесіне жаңа ғылыми көзқарас тұрғысынан қарауға мүмкіндік берді. Осы бағыттар бойынша жүргізілген ғылыми жұмыстар нәтижесінде бірнеше монографиялар жарық көріп, жүздеген ғылыми мақалалар жарияланды. Кафедра мүшелері халықаралық және республикалық конференцияларға қатысып, баяндамалар жасады. Кафедра профессорлары Тараз қаласының 2000 жылдығына арналған ғылыми конференцияға және Бішкек қаласында 2002 жылы “Орталық Азия өркениеті” тақырыбында өткен

халықаралық бас қосуларға қатысты. Сонымен қатар жылда өткізіліп тұратын дәстүрлі халықаралық Бекмаханов оқуларына кафедра оқытушылары түгел дерлік қатысады.

• Кафедраның ғылыми- зерттеу жұмыстарының негізгі бағыттары мыналар: “Қазақстан тарихының деректануы”, “Мерзімді басылымдар”, “КФФК, түркі деректері”, “Қазақстан тарихының дерек көздері”.

• “Қазақстан тарихнамасы”, “Қазақстанның ежелгі, ортағасырлық, жаңа және қазіргі заман кезеңдері”.

• “Қазақстан республикасының мұрағаттануы”.

Деректану, тарихнама, оқыту әдістемесі, мұрағаттанудың көптеген қырларын зерттеуде ғалым-оқытушыларымыз елеулі үлес қосып келеді.

Кафедра мүшелері студенттер мен магистрлерге сапалы білім берумен қатар олардың бітіру жұмыстарына, магистрлік диссертацияларына ғылыми жетекшілік жасайды. Сонымен қатар кафедрада аспиранттар мен докторанттар да ғылыми жұмыстармен айналысады. Кафедра студенттердің ғылыми жұмысына да барынша көңіл аударуда.

Кафедра жанында студенттердің “Атамұра” ұлттық деректерді тану үйірмесі, “Жас мұрағатшы” атты үйірмелер тұрақты жұмыс істейді. Сол үйірмелер арқылы студенттер ғылыми жұмыстарға тартылады. Үйірме мүшелері жыл сайын өткізіліп тұратын студенттердің дәстүрлі сәуір конференцияларына қатысып, едеуір табыстарға жетіп

жүр. Келешек бітіру жұмыстарының негізі де сол үйірмелерде қалыптасады.

Кафедра мүшелері өз жұмыстарының басты бағыттарының бірін студенттер мен магистрларды қазіргі талаптарға сай келетін оқулықтар және оқу құралдарымен қамтамасыз ету деп біледі. Әсіресе, қазақ тіліндегі оқу-әдістемелік құралдарға ерекше көңіл бөлінеді. Іргелі пәндер бойынша типтік бағдарламалар жасалынды және жасалында.

Дегенмен, кафедра мүшелерінің атқаратын жұмыстары әлі де алда деп білемін. Өмір талабынан туындап отырған тарих ғылымын ұйымдастыруды түбегейлі қайта құруда ұлттық деректерді тани білудің маңызы ерекше артық. Елбасы Н.Назарбаевтың жақында Махамбет Өтемісұлының 200 жылдық мерейтойында сөйлеген сөзінде тарихи ескерткіштер мен мәдени мұраларды жинау, жүйелеу және жариялау мәселесі ерекше көңіл бөлуі соның дәлелі. Өйткені, бұл істің бәрі дерлік тікелей деректану ғылымының атқарар міндеттері болып табылады. Демек, ұлттық деректермен жұмыс істеу теориясын, әдістерін меңгерген, қазіргі техникалық құралдарды пайдалана білетін кәсіби тарихшы, зерттеушілерге деген сұраныстың да арта түсері анық. Сондықтан, осындай мамандар даярлау ісімен айналысып отырған Деректану және тарихнама кафедрасының да рөлі келешекте еліміз үшін арта түсері даусыз.

“Парасат” кәсіподағы

Қамқорлық қадам

Үстіміздегі жылдың 29 тамызы күні әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің “Парасат” кәсіподағы мен “Хоспис” мемлекеттік кәсіпорнының арасында екіжақты келісім-шартқа қол қойылған болатын.

Осыған байланысты Конституция күніне орай “Парасат” кәсіподағының төрайымы М.Т.Мұқашева бастаған топ емханадағы сырқат жандардың көңілін бір жадыратып қайтты. “Парасат” кәсіподағы “Хоспис” емханасына қажетті құрал-жабдықтар тарту етті. Сонымен қатар университеттің Студенттер клубының қызметкерлері, студенттері концерт ұйымдастырды. “Хоспис” емдеу мекемесінің директоры Урмурзина Гүлшара Ғазизқызы университет тарапынан көрсетілген қайырымдылық шараға ризашылығын білдіріп, болашақта да игі істердің жалғасын табатындығын айтты.

ҚазҰУ-дың Баспасөз қызметі

Жаңа бірлестік

25 қыркүйек күні сағат 16-00 де Ө.А.Жолдасбеков атындағы Студенттер сарайында университетіміздің “Жастар рухани орталығының” тұсаукесер рәсімі өтеді.

Мәдениет, өнер, білім, ғылым бұлағынан сусындап, ұлттық дәстүріміз бен ғұрпымыздың құндылықтарын бойыңызға сіңіріп, танымдық рухыңызды қанағаттандырғыңыз келсе, осы маңызды кештен қапы қалмаңыз. Келіңіз, көріңіз, куәгер болып бағасын беріңіз. Сіздерді құшақ жайып асыға күтеміз. Келем деушілерге есік ашық.

Жастар рухани орталығы

12 сентября 2003 года в спортивном зале физического факультета КазНУ им. аль-Фараби прошел первый открытый городской турнир по настольному теннису на приз декана физического факультета д.ф.-м.н., профессора А.С. Аскаровой, посвященный предстоящему 70-летию КазНУ им. аль-Фараби. Турнир был организован при непосредственном участии и помощи заведующего кафедрой физической культуры и спорта А.И. Арещенко.

РОЖДЕНИЕ НОВОЙ ТРАДИЦИИ

Спонсором турнира выступил Кривоногий Центр физического факультета, заведующий, д.ф.-м.н., профессор А.С. Дробышев. В турнире приняли участие члены Национальной сборной РК по настольному теннису и ее главный тренер Александр Леонидович Перевалов, государственный тренер агентства по туризму и спорту Малик Кенесович Бейсалиев, исполнительный директор, вице-президент федерации по настольному теннису Евгений Анатольевич Тимченко, ветераны тенниса и студенты разных вузов г. Алматы (КазНУ, КазНТУ, АТУ, КазГЮУ и др.).

Турнир начался с приветственного слова декана физического факультета КазНУ им. аль-Фараби, профессора А.С. Аскаровой. Алия Сандыбаевна поздравила участников первого открытого турнира, пожелала участникам побед и выразила надежду, что этот турнир станет традиционным.

Участники соревнований были распределены на три различные категории: профессионалы, ветераны и студенты. Началась упорная борьба за призовые места. Многочисленные болельщики подбадривали своих любимчиков

возгласами и аплодисментами. Страсти были накалены до предела.

Наконец были определены победители во всех трех категориях. Среди ветеранов 1 место занял главный тренер Национальной сборной РК по настольному теннису Александр Леонидович Перевалов, 2 место – преподаватель спортивной кафедры КазНУ Куаныш Жаркешев и 3 место – государственный тренер агентства по туризму и спорту Малик Кенесович Бейсалиев. В категории профессионалы все места распределились между членами сборной РК по настольному теннису следующим образом: первым был Ермек Бекназаров, вторым – Руслан Тургамбаев, третьим – Ерик Акимжанов. В категории студенты победителем вышел Марат Булыбаев – студент ФФП КазНУ, на втором

месте Меруэрт Абуалина – студентка ФФП КазНУ, на третьем – студентка 3 курса физического факультета КазНУ Анна Горбачева. Призы за 1, 2 и 3 места – 5000, 3000 и 1000 тенге соответственно. Профессор А.С. Аскарова вручила денежное вознаграждение победителям турнира. Затем были поздравления болельщиков и торжественное закрытие первого турнира по настольному теннису, фотографии на память и хорошее настроение, которое подарил и участникам, и организаторам, и болельщикам этот спортивный праздник.

Ш.Б. БАЙҒАНАТОВА, зам. декана физического факультета по воспитательной работе

К сведению первокурсников

Доступ к самой современной информации необходим всем – и школьникам, и академикам.

Библиотека – это уникальное подразделение университета, где на электронных и традиционных носителях информации сосредоточен большой объем учебной, справочной, а также познавательной литературы.

Имея 1-миллион 600 тысяч экземпляров учебной и научной литературы по профилю университета, Библиотека ежегодно получает около 40 тысяч новых изданий, выписывает более 500 названий казахстанских, российских газет и журналов.

Каждый факультет университета имеет свой читальный зал и абонемент. Работает специализированный читальный зал литературы на казахском языке. Всего в Библиотеке 15 залов на 1104 посадочных места. Созданы комфортные условия для работы. Каждый студент может найти там литературу для занятий

в университете. Кроме того, много учебников выдается на абонементе на дом.

К услугам студентов 2 Интернет-зала, где с помощью выхода в глобальную информационную систему можно найти дополнительный материал для занятий, а также узнать обо всем, что происходит в мире.

В Интернет-залах студентам помогут научиться работать на компьютере, распечатать необходимый материал, отсканировать, набрать нужный текст. Здесь же находятся электронные копии учебников. Можно ознакомиться и со статьями из журналов, выходящих в разных странах.

По электронному каталогу можно быстро отыскать нужную книгу. Справочно-библиографический отдел поможет подобрать материал для доклада, реферата и т.д.

Две юридические базы данных – это наиболее полный инфор-

мационный свод законодательных актов Республики Казахстан на казахском и русском языках.

В библиотеке в 2001 году при спонсорской поддержке ЮСИС открыт Американский информационный центр.

Ежегодно для первокурсников проводится акция “Знакомьтесь: мир знаний” с подробной информацией и экскурсией по Библиотеке.

Обратившись в Библиотеку один раз, Вы непременно придете сюда снова и снова в течение всей учебы, так как именно здесь Вы найдете все необходимое для успешных занятий.

С информацией о Библиотеке Вы можете также ознакомиться на сайте в Интернете: <http://lib.kazsu.kz>

Е.Д. АБУЛКАИРОВА, директор научной библиотеки КазНУ

Где грызут гранит науки?

ҚУРЫЛТАЙШЫ:

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің ректораты және журналистика факультеті.

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркеліп, № 1242 куәлік берілген.

АҚЫЛДАСТАР АЛҚАСЫ:

Т.Ә. КОЖАМҚҰЛОВ – ректор;
Н. ОМАШҰҰЛЫ – проректор;
Б.Ө. ЖАҚЫП – декан;
Е.Ж. ӘБІЛҚАЙЫРОВА – ғылыми кітапхана директоры;
М.Т. МҰҚАШЕВА – “Парасат” кәсіподағының төрайымы;
Л. ҚАЙЫПОВА – студенттердің “Сұңқар” кәсіподағының төрайымы.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ:

Бас редактор – Бекжан Әшірбаев;
Бас редактордың орынбасары – Нәйлә Садықова;
Жауапты хатшы – Дариға Амангельдиева;
Теруші – Айтгүл Бабасова;
Көркемдеуші – беттеуші – Айдын Әбдібекұлы;
Фототілеуші – МАМЫРЖАН.

МЕКЕН-ЖАЙЫ:

480078, Алматы, әл-Фараби даңғылы, 71, ректорат, 11-қабат, №1104 бөлме.
Байланыс телефоны: 47-29-29, ішкі: 11-94, тікелей: 47-05-67.

Нөмір редакцияның компьютер орталығында теріліп, беттелді.
“Полиграфсервис” баспаханасында (Жандосов көшесі - 55) 23.09.2003 жылы басылды.

Бағасы келісім бойынша. Таралымы - 3000 дана. Көлемі 2 б.т. Индексі 65989. № 354 тапсырыс.

Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді.

Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.

“Қазақ университетіне” жарияланған мақала көшіріліп басылса, сілтеме жасалуы міндетті.

ХАБАРЛАНДЫРУ

ТҰСАУКЕСЕР

Қадірменді ҚазҰУ-дың “жетпісінші талапкері” атанған 1 курс студенттері!

Баршаңызды 2003 жылдың 17 қазан күні Ө.А.Жолдасбеков атындағы Студенттер сарайында өтетін “Мен – ҚазҰУ студентімін!” атты студент қатарына қабылдауға арналған мерекелік кешке шақырамыз. Келіңіздер, көріңіздер! Өуелеген өсем өн, күмбірлеген күй, мың бұралған би сіздердің құрметтеріңізге арналады.

Өтетін орны: Ө.А.Жолдасбеков атындағы Студенттер сарайы.
Басталуы: сағат 15.00.

Әуезов әлемі

2003 жылы 28 қыркүйекте М.Әуезовтің туған күніне арналған «Парасатқа тағзым» атты ғылыми-шығармашылық кеш өтеді. Ұлы жазушының туған күніне орай «Менің ұғымдағы Әуезов» атты студенттер шығармаларына бөйге жарияланады. Шығармашылық жарысқа қатысамын деуші студенттер 25 қыркүйекке дейін Әдеби шығармашылық және көркем аударма теориясы кафедрасының аға оқытушысы Ләйла Мұсалыға өз шығармаларын тапсыруы тиіс. Бөйге қорытындысы кеште жарияланады.

Әдеби шығармашылық және көркем аударма теориясы кафедрасы

Баспасы: 2001 Баспасы: 2001 Баспасы: 2001 Баспасы: 2001

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАН!

Өздеріңізге белгілі, келесі жылдың газет-журналдарына жазылу үшін жазып. Соғардың арасында республикаға таратып сүйсіз басылмайды. “Қазақ университеті” газетіне жазылуы да ұмытып кетпеңіздер.

Газеттің индексі 65989.

1 жылға жазылу бағасы - 521 теңге 76 тиын.
6 айға жазылу бағасы - 260 теңге 88 тиын.
3 айға жазылу бағасы - 130 теңге 44 тиын.

Газетке жазылу еліміздің көз-көлемін нүктесіндегі байланыс бағамында жүзеге асырылады.

МАМЫРЖАННЫҢ ФОТОСЫ

Юлия КИМ, Заң факультетінің 3 курс студенті

Атыңнан айналайын, аққұба қыз, Біз сізді аққұбаға жатқызамыз. Ақ сезім мен аш көзім арбақанда, Ақтарылып кетуге шақ тұрамыз.

Оразәлі Досбосынов.